

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан механіко-технологічного
факультету
Братішко В.В.
“ ” 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри охорони праці
та біотехнічних систем у тваринництві
Протокол № 11 від 20.05.2024 р.
Завідувач кафедри
Хмельовський В.С.

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОПП «Автомобільний транспорт»
Войтюк В.Д.
“ ” 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОХОРОНА ПРАЦІ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ»**

Галузь знань	27 «Транспорт»
Спеціальність	274 «Автомобільний транспорт»
Освітньо-професійна програма	«Автомобільний транспорт»
Факультет	механіко-технологічний
Розробник:	доцент кафедри охорони праці та
біотехнічних систем у тваринництві	
канд. техн. наук, доцент	Войналович О.В.

Київ – 2024 р.

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра охорони праці та біотехнічних систем у тваринництві

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан механіко-технологічного
факультету
Братішко В.В.
“ _____ ” _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри охорони праці
та біотехнічних систем у тваринництві
Протокол № 11 від 20.05.2024 р.
Завідувач кафедри
Хмельовський В.С.

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОПП «Автомобільний транспорт»
Войтюк В.Д.
“ _____ ” _____ 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОХОРОНА ПРАЦІ НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ»**

Галузь знань	27 «Транспорт»
Спеціальність	274 «Автомобільний транспорт»
Освітньо-професійна програма	«Автомобільний транспорт»
Факультет	механіко-технологічний
Розробник:	доцент кафедри охорони праці та
біотехнічних систем у тваринництві	
канд. техн. наук, доцент	Войналович О.В.

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Охорона праці на автомобільному транспорті»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	274 «Автомобільний транспорт»	
Освітня програма	Автомобільний транспорт	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	180	
Кількість кредитів ECTS	6	
Кількість змістових модулів	3	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	–	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	45 год.	
Практичні, семінарські заняття	45 год.	
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	90 год.	
Індивідуальні завдання	–	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	6 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у магістрів умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці на автотранспорті та поліпшення умов праці на підприємствах галузі з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у галузі автотранспорту.

Завдання вивчення дисципліни: забезпечення гарантії збереження здоров'я і працездатності працівників автотранспортної галузі через ефективне

управління охороною праці та формування відповідальності у посадових осіб і фахівців за власну та колективну безпеку.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми у автомобільному транспорті при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов..

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 04. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 09. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 12. Здатність визначати економічні показники та забезпечувати якість виконання робіт при розробці та реалізації комплексних дій та проектів з дотриманням умов праці, положень цивільного захисту та охорони навколишнього середовища.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 15. Здатність до виконання дослідницької роботи з елементами наукової новизни.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 03. Здатність розуміти потреби користувачів і клієнтів і важливість таких питань як естетика у процесі проектування у сфері автомобільного транспорту.

СК 04. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні та комерційні міркування, що впливають на реалізацію технічних рішень на автомобільному транспорті.

СК 05. Здатність демонструвати розуміння ширшого міждисциплінарного інженерного контексту і його основних принципів при вирішенні наукових та виробничих проблем у 11 сфері автомобільного транспорту.

СК 06. Здатність демонструвати розуміння необхідності дотримання професійних і етичних стандартів високого рівня при вирішенні поставлених задач.

СК 11. Вміння досліджувати, аналізувати та вдосконалювати технологічні процеси автомобільного транспорту.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 02. Демонструвати здатність проводити дослідницьку та/або інноваційну діяльність у створенні, експлуатації та ремонті об'єктів автомобільного транспорту.

ПРН 07. Вміти приймати рішення з інженерних питань зі створення, експлуатації та ремонту об'єктів автомобільного транспорту у складних і непередбачуваних умовах, у тому числі із застосуванням прогнозування та сучасних засобів підтримки прийняття рішень.

ПРН 09. Вміти пропонувати нові технічні рішення і застосовувати нові технології.

ПРН 12. Вміти розробляти і впроваджувати енергозберігаючі технології.

ПРН 16. Вміти розраховувати характеристики об'єктів автомобільного транспорту.

ПРН 20. Демонструвати здатність до подальшого навчання у сфері автомобільного транспорту, інженерії та суміжних галузей знань, яке значною мірою є автономним та самостійним.

ПРН 27. Демонструвати здатність використовувати у сфері професійної діяльності системи якості і сертифікації продукції.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

– повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль 1. Організаційні засади системи управління охороною праці (СУОП) на автомобільному транспорті														
Тема 1. Організація охорони праці на автомобільному транспорті		16	4	4			8							
Тема 2. Засади СУОП на автомобільному транспорті		18	5	4			9							
Тема 3. Методологія ризик-орієнтованого підходу у системі управління охороною праці		18	4	5			9							
Тема 4. Організаційні засади системи державного страхування від нещасних випадків працівників автотранспортної галузі		8	2	2			4							
Разом за змістовим модулем 1		60	15	15			30							
Змістовий модуль 2. Умови праці на автомобільному транспорті та заходи для їх поліпшення														
Тема 5. Аналіз причин виробничого		15	4	4			7							

травматизму та професійних хвороб в автомобільній галузі													
Тема 6. Умови праці на робочих місцях автомобільної галузі		15	4	4			7						
Тема 7. Заходи щодо зниження аварійності, виробничого травматизму і професійної захворюваності		15	3	4			8						
Тема 8. Вимоги безпеки і гігієни праці на робочих місцях автомобільній галузі		15	4	3			8						
Разом за змістовим модулем 2		60	15	15			30						
Змістовний модуль 3. Запобігання травматизму та професійній захворюваності в автомобільній галузі													
Тема 9. Вимоги безпеки праці під час виконання вантажильних робіт на автомобільному транспорті		15	4	4			7						
Тема 10. Безпека виконання обслуговувальних і ремонтних робіт автотранспортних засобів		15	4	4			7						
Тема 11. Організаційні засади системи електробезпеки на автомобільному транспорті		15	3	4			8						
Тема 12. Організаційні засади системи пожежної безпеки на автомобільному		15	4	3			8						

транспорті													
Разом за змістовним модулем 3	60	15	15			30							
Усього годин	180	45	45			90							
Курсовий проект (робота) з _____													
(якщо є в робочому навчальному плані)		-	-	-				-	-	-			-
Усього годин	180	45		45		90							

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Обов'язки з охорони праці посадових осіб та робітників автотранспортного підприємства	2
2.	Аналіз виробничих небезпек і шкідливостей на автотранспорті	2
3.	Розрахунок економічної ефективності від впровадження на підприємстві заходів з охорони праці	2
4.	Інструктажі та стажування водіїв колісних транспортних засобів	2
5.	Планування працезохоронних витрат на автотранспортному підприємстві	2
6.	Складання карти умов праці робочого місця на автотранспортному підприємстві	2
7.	Оцінення рівня професійного ризику на робочому місці працівника автотранспорту	2
8.	Порядок оформлення нарядів-допусків на виконання робіт підвищеної небезпеки на автотранспорті	2
9.	Особливості проведення медичних оглядів водіїв автотранспортних засобів	2
10.	Порядок розроблення інструкцій з охорони праці на автотранспортних підприємствах	2
11.	Розрахунок страхових виплат у разі настання нещасного випадку на виробництві або професійної хвороби	2
12.	Розрахунок параметрів вентиляційної системи у виробничих приміщеннях	2
13.	Оптимальні рішення працівників і посадових осіб під час виконання автотранспортних та інших робіт	2
14.	Розроблення заходів для запобігання пожежам на автотранспорті	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
15.	Оцінення стану пожежної безпеки на автотранспортному підприємстві	2
16.	Розрахунок необхідної кількості вікон у виробничому приміщенні	2
17.	Організаційні засади виконання вантажильних робіт з використанням автокранів	2
18.	Дослідження величини опору електроізоляції обладнання	2
19.	Визначення опору заземлювальних пристроїв	2
20.	Безпека експлуатації ручного електроінструменту	1
21.	Розроблення розділу «Охорона праці» колективного договору на автотранспортному підприємстві	2
22.	Дослідження наявності експлуатаційних тріщин у відповідальних деталях автотранспортних засобів	2
23.	Дослідження шкідливих чинників під час роботи на персональних комп'ютерах	2
Разом		45

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Тема 1. Статистичні причини виробничого травматизму і професійної захворюваності на автотранспорті	6
2.	Тема 2. Організаційні засади СУОП на підприємстві автотранспорту	6
3.	Тема 3. Методологія оцінення професійних ризиків	6
4.	Тема 4. Засади моделювання небезпечних ситуацій під час автотранспортних перевезень	6
5.	Тема 5. Методологія моделювання небезпечних ситуацій на робочих місцях автомобільної галузі	6
6.	Тема 6. Оцінення основних параметрів умов праці працівників автотранспортних підприємств	6
7.	Тема 7. Умови дотримання нормативів тривалості робочого часу водіями та іншими працівниками підприємства автотранспорту	6
8.	Тема 8. Характеристика основних заходів і засобів з охорони праці під перевезення сільськогосподарської продукції та інших вантажів	6
9.	Тема 9. Основні вимоги безпеки у разі перевезення автотранспортом за особливих умов: переїзджання залізничних переїздів, рейси у гористій місцевості, за	6

	незадовільних умов видимості дороги та ін.	
10.	Тема 10. Оцінення ефективності технічних засобів безпеки на автотранспортних засобах та іншому обладнанні підприємств автотранспорту	6
11.	Тема 11. Заходи для забезпечення нормативних умов виробничого довкілля на робочих місцях автотранспорту	6
12.	Тема 12. Основні заходи охорони праці на автотранспортних роботах	6
13.	Тема 13. Характеристика питань охорони праці у законах та інших нормативних документах автомобільної галузі	6
14.	Тема 14. Захист працівників від ураження електричним струмом у разі пошкодження електроізоляції	6
15.	Тема 15. Документальні засади функціонуванні системи пожежної безпеки на підприємстві автотранспорту	6
Всього годин		90

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист лабораторних та практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анутовання, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

(вибрати необхідне чи доповнити)

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- реферати;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамен та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

(вибрати необхідне чи доповнити)

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=809>)
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти;

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Войналович О.В., Войтюк В.Д., Марчишина Є.І., Мотрич М.М. Охорона праці на автомобільному транспорті: навчальний посібник. К. НУБіП України:, 2024. 466 с.
2. Войналович О.В. Засади охорони праці у схемах, таблицях і графіках: навч. посібник. К.: Основа, 2022. 219 с.
3. Войналович О.В. Виробнича та екологічна безпека (лабораторний практикум). Частина 1. Методичний посібник для підготовки фахівців ОС «Магістр» спеціальності «Автомобільний транспорт». К.: НУБіП України. 2021. 251 с.
4. Войналович О.В., Марчишина Є.І. Охорона праці на автотранспорті АПК – К.: Основа, 2014. 442 с.
5. Пістун І. П., Хом'як Й. В., Хом'як В. В. Охорона праці на автомобільному транспорті. Видавництво: Університетська книга. 2023. 374 с.
6. Шудренко І.В. Охорона праці в галузі: навч. посіб. Житомир: ЖНАЕУ. 2017. 136 с.
7. Омелянов О.М., Спірін А.В., Твердохліб І.В. Охорона праці та безпека життєдіяльності: навч. посіб. Вінн. нац. аграр. ун-т. Вінниця: ВНАУ. 2020. 334 с.

8. Войналович О.В., Гнатюк О.А., Кофто Д.Г., Кірдань Є.М. Виробничі ризики. Методи оцінення та заходи для їх зниження. К.: Видавничий центр НУБіП України. 2013. 58 с.
9. Войналович О.В., Марчишина Є.І. Охорона праці в галузі (працезахоронні ділові ігри): навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2021. – 203 с.
10. Капустник В.А., Костюк І.Ф., Бондаренко Г.О. та ін. Професійні хвороби: підручник. 5-е вид., випр. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». 2019. 536 с.
11. Березуцький В.В., Березуцька Н.Л., Богодист А.О. Безпека людини у сучасних умовах: монографія. Харків: ФОП Мезіна В.В., 2018. 208 с.
12. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П., Білик Р.М. Охорона праці в галузі : навчальний посібник. К.: ЦУЛ. 2013. 322 с.
13. НПАОП 0.00-1.62-12 Правила охорони праці на автомобільному транспорті. Затверджено наказом Міністерства надзвичайними ситуацій України від 09.07.2012 р. № 964.